



Lachen en zwaaien?

Defensie mag apetrots zijn op filmmaker Vik Franke, producent van de ISAF-documentaire 'Smile and Wave' uit 2003.

Op 6 september vertrok Vik naar Uruzgan, waar hij voor de NCRV-documentaire '09.11 Zulu, onze commando's aan het werk in Uruzgan' zes weken embedded was bij het Korps Commandotroepen. Op 11 oktober kwamen ze in een hinderlaag terecht. De commando's vuurden op de Taliban, de groep trok zich terug en toen de nood hoog was greep Franke een Diemaco en begon te schieten.

Vik was in zijn diensttijd pelotonscommandant, dus Defensie mag opgetogen zijn over het vuren van Vik. Dipli's waren uit de aard van hun plicht aan het einde van hun dienstdiensttijd afdoende getraind voor de algemene verdedigingstaak. Als ze met klein verlov gingen waren ze capabel genoeg om in 's lands wapenrok het toenmalige Rode Gevaar te trotseren. Daarvoor oefenden ze

op de Noord-Duitse laagvlakte, waar de stellingen tot op de vierkante centimeter waren ingetekend. Anno 2006 is het al jaren gedaan met de geprefabriceerde schuttersputten die gericht waren op het oosten. Het vijandbeeld is raadselachtig en verwarrend geworden.

Sinds de opschorting van de dienstplicht tot 11 oktober jl. stonden de beroepsmilitairen er alleen voor. Toen schiep Vik het precedent: hij schoot als burger in oorlogsgebied op de vijand. Je wacht nu eenmaal geen juridische consequenties af als je leven in gevaar is! Of hij iemand geraakt heeft, weet hij niet, maar volgens een

zegsman van Defensie zijn bij die actie zo'n 20 doden gevallen. Buiten de eventuele juridische implicaties om, mag Defensie tevreden zijn dat een reservist er op deze manier blijk van geeft in de praktijk bruikbaar te zijn. Door Frankes onverschrokken schietpartij is mogelijk erger leed voorkomen.

Terug naar de documentaire. Op 20 november keek ik naar '09.11 Zulu'. Te zien was hoe onze mannen met baarden in de Baluchipas kat en muis spelen met de Taliban. Door '09.11 Zulu' weten we dat de elitetroepen vuur uitlokken door de Taliban, door een anonieme com-

mando aldus verwoord: "Zolang ze blijven zitten waar ze zitten, komen we er nooit vanaf". Door deze documentaire krijg ik ook sterk het gevoel dat Nederland in een spagaat zit, waardoor onze jongens de "armleuningkrijgers en leunstoelstrategen" verwijten van de door hen vergaarde en verstrekte intell een "politiek verkoopbaar verhaal" te maken.



“...en toen de nood hoog was greep Franke een Diemaco en begon te schieten”

De beste stuurhul staan aan wal. Een kapitein op zee heeft juist onder de slechtst denkbare omstandigheden de grootste verantwoordelijkheid voor schip en bemanning. Direct vuurcontact met de Taliban is zo'n omstandigheid. Het schip zijn alle militairen binnen ISAF, de bemanning de Afghaanse bevolking. Het onrustige Uruzgan is nu eenmaal niet om "te lachen en te zwaaien". Hulde aan de operators van het KCT.

Marcel van Hemert, onderofficier bij het Regiment Geneeskundige Troepen van het Dienstvak Logistiek, schrijft deze column op persoonlijke titel.